НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
1111 София, ул. Голаш 23, +359 2 943 4467/8, +359 887 47 60 17
NATIONAL ASSOCIATION OF MUNICIPALITIES IN THE REPUBLIC OF BULGARIA
1111 Sofia, Golash str. 23, +359 2 943 4467/8; +359 887 47 60 17
e-mail:namrb@namrb.org, https://www.namrb.org

Invalid signature

X И-2289/20.10.2026
Деловодство НСОРБ

Signed by: EVGENIYA RADKOVA NEMSKA

ДО

КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИТЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ СЪВЕТИ

Относно: *Правомощия на общините по Наредбата за регистрацията на индивидуалните електрически превозни средства в общините (приета с ПМС № 176 от 2.10.2026 г., обн., ДВ, бр. 92 от 6.10.2026 г.) и препоръки относно нейното прилагане в общините*

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

В „Държавен вестник“, бр. 92/06.10.2026 г. беше обнародвана **Наредбата за регистрацията на индивидуалните електрически превозни средства в общините, приета с ПМС № 176 от 2 октомври 2026 г.** (Наредбата): https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp;jsessionid=D2FF82FA9F74E8AF5C0680B9B967831A?idMat=246285

С Наредбата на общините се възлага нова дейност по регистрация на индивидуалните електрически превозни средства (ИЕПС), предвидена в ЗДвП.

Предлагаме на Вашето внимание цялостен анализ на предвидените в наредбата правомощия на общините и препоръки за организация на работата по прилагането на наредбата.

I. Правна уредба и срокове

Съгласно Наредбата, Регистърът на индивидуалните електрически превозни средства и техните собственици се създава и поддържа от Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДАБДП), а общините са негови потребители с права за вписване на данни. Заявлението за регистрация на ИЕПС се подава до кмета на общината както следва:

- по постоянния адрес на физическото лице,
- по седалището и адреса на управление на юридическото лице или едноличния търговец.

Вписването и отказът се извършват от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице (чл. 80а, ал. 7 и 8 ЗДвП). Чл. 167, ал. 2, т. 5 ЗДвП

възлага регистрацията и контрола върху изпълнението на чл. 80а на службите за контрол, определени от кметовете на общини.

Наредбата влиза в сила на два етапа. От 10.10.2026 г. действат общите положения (чл. 1–4) и разпоредбите за регистрационните носители (чл. 17–19). Процедурите по регистрация, промени, прекратяване и възстановяване (чл. 5–16) и отчетът (чл. 20–21) влизат в сила 12 месеца след обнародването на наредбата, т.е. на 6.10.2027 г. (§ 2 ЗР).

Забраната за управление на нерегистрирано ИЕПС (чл. 80а, ал. 2, т. 1 ЗДвП, глоба 200 лв. по чл. 183а, ал. 3) е в сила от 1.07.2026 г., а регистрация на практика ще е възможна най-рано през есента на 2027 г. Съгласно § 5, ал. 2 ЗР ЗИД ЗДвП (ДВ, бр. 16 от 2026 г.) регистъра следва да е готов в срок до пет месеца от влизането на закона в сила.

1. Определяне на длъжностни лица и достъп до регистъра

Кметът на общината определя със заповед две групи длъжностни лица: длъжностни лица, които вписват и постановяват откази (чл. 3, ал. 2, т. 1), и длъжностни лица от службите за контрол по чл. 167, ал. 2 ЗДвП, които имат достъп до регистъра (т. 2) за нуждите на контролно-санкционната дейност.

Достъпът до националния регистър се извършва със заявление от кмета на общината до председателя на ДАБДП, съдържащо имената, длъжностите и обема на достъпа (ал. 3), а председателят на ДАБДП го осигурява до пет работни дни (ал. 4). При промяна на лицата кметът на общината подава ново заявление до три работни дни от издаването на заповедта (ал. 5).

Длъжностните лица се идентифицират със средства за електронна идентификация с ниво на осигуреност „високо“ (ал. 7).

Органите по чл. 165 ЗДвП имат право на автоматизиран достъп до данните в националния регистър чрез собствените си информационни системи (ал. 6).

Кметът на общината определя лицата, които правят служебните справки при промяна на адрес или имена на собственика (чл. 9, ал. 3).

2. Цената на услугите

Услугите в регистърното производство се предоставят срещу цена, която общинският съвет определя по реда на чл. 9 ЗМДТ (чл. 2, ал. 3).

Наредбата предвижда цена за първоначална регистрация, промяна (включително нови носители при загуба на двата, чл. 11, ал. 1), прекратяване и възстановяване, както и за дубликат на един носител (чл. 11, ал. 2).

В Наредбата не са уредени въпросите дали цената включва двата носителя, дали се дължи на база заявление или на база брой превозно средство при пакетно заявяване за регистрация на няколко броя превозни средства и как се покрива пощенската услуга за доставка на носителите (чл. 18, ал. 1, т. 2). Т.е. тези въпроси остават в преценката на общинския съвет.

Напомняме, че съгласно чл. 80а, ал. 4 ЗДвП общинският съвет с наредба може да определи по-ниски максимални скорости, допълнителни ограничения и реда за задължителните зони за паркиране на ИЕПС, включително максималния им брой. Това правомощие не е част от регистрационния режим на ИЕПС, но е пряко свързано с него.

3. Първоначална регистрация

Собственикът подава заявление по образец, на хартия или по електронен път чрез Портала на електронното управление (чл. 5, ал. 1 и 3). Прилага документ за придобиване, техническа документация (при чужд език - с „точен превод", не заверен превод), документ за платена цена (освен при електронно плащане), декларация за техническа изправност и данни за серийния номер (ал. 2). С едно заявление могат да се регистрират повече превозни средства със списък и обща декларация (ал. 4).

При липса на документ за собственост се подписва декларация (ал. 6). Като техническа документация се приемат и извлечения от публикации на производителя или лице, което предлага модела в България (ал. 7). При липса на документация се представя протокол от техническа служба по чл. 138б ЗДвП (ал. 8 и 9). Серийният номер се удостоверява и със снимка, или с данни от мобилно приложение (ал. 10).

Длъжностните лица проверяват само пълнотата на документите, съответствието на данните за собственика, съответствието на документите за собственост със собственика и превозното средство и наличието на декларацията (чл. 6). Проверката е документална. Общината не прави оглед, не измерва скорост и тегло и не установява техническата изправност. Годността на превозното средство се удостоверява от собственика на ИЕПС чрез декларация по Приложение № 2.

Вписването на ИЕПС в регистъра се извършва в срок до 7 работни дни от получаване на заявлението или от отстраняване на нередовностите (чл. 5, ал. 5). При установени нередовности в заявлянието или приложените към него документи заявителят се уведомява в срок от 7 работни дни и има 15 дни за тяхното отстраняване. В уведомлението се посочва, че при неизпълнение ще се постанови отказ (ал. 11).

При вписването регистърът генерира удостоверение за регистрация, което се подписва от служителя, извършил вписването. То се предоставя на собственика по електронен път на посочената при заявяването електронна поща, а на хартиен носител – при изрично искане или когато не е посочена електронна поща (чл. 4). При промяна в данните в удостоверението се издава ново.

Основанията за постановяване на отказ за регистрация на ИЕПС в чл. 7, ал. 1 са:

1. Серийният номер не може да се установи;
2. Непълнотите по заявлението и приложените към него документи не са отстранени в срок;
3. Превозното средство не отговаря на § 6, т. 18б ЗДВП.

Легалната дефиниция в § 6, т. 18б ЗДвП включва и височина на точка R на седалката, но заявлението не предвижда такава информация, така че на практика се преценяват само скоростта и масата.

Отказът се вписва в регистъра с данни за превозното средство и собственика (ал. 2) и подлежи на обжалване по АПК (ал. 3). Той е индивидуален административен акт, който следва да отговаря на изискванията на АПК, вкл. наличие на мотиви и указание за обжалване.

4. Издаване и физическо предаване на регистрационните носители

След вписването общината издава в 7-дневен срок два самозалепващи носителя – хоризонтален и вертикален (чл. 17, ал. 1). Размерът е 30 × 200 мм, цифрите са 24 мм, черни на бял матиран фон, от саморазрушаващ се при отстраняване материал, устойчив на атмосферни и механични въздействия (ал. 2). Регистърът генерира автоматично седемцифрен пореден номер (ал. 3), така че носителите не могат да се произведат преди вписването.

Носителите се получават лично от общината по постоянния адрес на собственика или по пощата за негова сметка, ако е поискано при подаване на заявлението (чл. 18, ал. 1). При електронно заявление собственикът се уведомява за мястото и срока за получаване (ал. 2). Собственикът ги поставя на определените места (чл. 19, ал. 1 и 2). При липса и на двата носителя ИЕПС се счита за нерегистрирано (ал. 3). Чл. 19, ал. 3 свързва статуса „нерегистрирано“ с липсата на двата поставени носителя. Същевременно при вписването регистърът генерира удостоверение за регистрация, което се подписва от служителя, извършил вписването, и се предоставя на собственика по електронен път (чл. 4). Наредбата не приравнява удостоверението на носителите по правни последици и не го посочва като основание да не се налага санкция до получаването и поставянето им. Затова забавянето на общината при издаване или предаване на

носителите създава за собственика риск от спор при проверка от контролните органи. В този случай бихме препоръчали удостоверението да се издава и изпраща при вписването, а контролните служби да проверяват регистъра и да не санкционират собственика през краткия период до получаването и поставянето на носителите.

5. Промени в регистрацията

Промяна се извършва в срок до 7 работни дни при промяна на данните за собственика, при промяна на собствеността и при нови носители поради загуба, кражба, повреда или унищожаване (чл. 8, ал. 1). Собственикът е длъжен да заяви промяната на данните и на собствеността в едномесечен срок (ал. 2). Последица е предвидена само за промяната на собствеността (чл. 13, ал. 2, т. 5).

Промяна на данни за собственика

Подава се заявление с документ за платена цена. Промяната се установява служебно чрез справка от длъжностни лица, определени от кмета на общината (чл. 9). Носителите не се подменят.

Промяна на собственика

Новият собственик подава заявление до общината по своя постоянен адрес или седалище с документ за придобиване или декларация, декларация за техническа изправност и документ за платена цена (чл. 10). Не се изисква съгласие на предишния собственик, нито повторна техническа документация. Носителите не се подменят.

Уведомление от праводателя

Праводателят може да уведоми общината за прехвърлянето, но уведомлението „не води до промяна в регистрацията с изключение на случаите по ал. 2“ (чл. 8, ал. 3).

Носители

При загуба на двата носителя старите носители и регистрационният номер се обявяват за невалидни и тъй като номерът се генерира автоматично, собственикът получава нов (чл. 11, ал. 1). При загуба на един носител се издава дубликат със същия номер със заявление по приложение № 5 (ал. 2). Допуска се пакетно подаване (чл. 12).

6. Прекратяване и възстановяване

6.1. Прекратяването на регистрацията на ИЕПС се извършва по два начина - по искане на собственика и служебно от общинската администрация.

По искане на собственика се извършва чрез подаване на заявление с документ за платена цена. Длъжностното лице прекратява регистрацията на ИЕПС в срок до 7 работни дни (чл. 14).

6.2. Служебното прекратяване на регистрацията на ИЕПС се извършва на основанията уредени в чл. 13, ал. 2:

1. прекратяване на юридическото лице или едноличния търговец;
2. регистрация или промяна въз основа на неистински документи или документи с невярно съдържание;
3. несъответствие с § 6, т. 18б ЗДвП;
4. неизпълнение на задължението на новия собственик за заявяване на промяна. Неистинността на документите се установява само с влязъл в сила акт на компетентен орган (ал. 3.

Несъответствието по т. 4 се установява от контролните органи по чл. 165 и чл. 167, ал. 2 ЗДвП, които са длъжни да уведомят писмено общината по регистрацията в три работни дни (чл. 15, ал. 2).

Прекратяването и в двата случая се отразява в регистъра, а носителите и номерът се обявяват за невалидни. Собственикът се уведомява по реда на АПК в срок от пет дни след прекратяването (чл. 13, ал. 4 и 5).

6.3. Възстановяване на регистрация на ИЕПС е възможно само при прекратяване по искане на собственика, по реда за промяна на вписани данни (чл. 16). С възстановяването се възстановяват и номерът, и носителите. При служебно прекратена регистрация се изисква нова регистрация. Наредбата не урежда как се издават носители със същия номер, при каква цена и по кой ред, а при загуба по чл. 11, ал. 1 се получава нов номер. Възстановяването по чл. 9 не изисква нова декларация за техническа изправност, въпреки че превозното средство може да е променено междувременно.

7. Контрол

Общинските служби за контрол по чл. 167, ал. 2 ЗДвП контролират изпълнението на чл. 80а (т. 5), съставят актове (чл. 189, ал. 1 ЗДвП) и уведомяват общината по регистрацията при несъответствие с определението на ИЕПС (чл. 15, ал. 2 от Наредбата).

Наредбата не предвижда методика, технически средства и правила за доказване на това несъответствие. Максималната конструктивна скорост е конструктивна характеристика и не може да се установи при пътна проверка. Размерът на носителите прави идентификацията от разстояние практически невъзможна.

8. Отчет и документи

Всяко ИЕПС, регистрирано или с прекратена регистрация, се води на отчет на териториално ниво в общината по адреса на собственика и на централно ниво в регистъра (чл. 20). Всички документи за регистрация, промени и прекратяване се регистрират и съхраняват в общината, в която са подадени, по реда на Наредбата за обмен на документи в администрацията (чл. 21). Наредбата не определя срок за съхранение.

9. Лични данни

Регистърът на ИЕПС съдържа ЕГН/ЛНЧ, адрес и данни за превозното средство, данни за собственици на отказани ИЕПС. ЗДвП препраща към изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 и ЗЗЛД (чл. 80а, ал. 10 ЗДвП).

II. Препоръки за организация на работата в общината по прилагането на наредбата

- Разграничете функциите между длъжностните лица - вписващи и контролиращи.
- Подгответе заповедта по чл. 3, ал. 2. Заповедта за достъп на служителите по контрола трябва да съответства на заповедта по чл. 167, ал. 2 ЗДвП.
- Подайте заявлението по чл. 3, ал. 3 до ДАБДП веднага щом ДАБДП обяви готовността си за това.
- Изгответе образци на уведомления по чл. 5, ал. 11, откази по чл. 7 и прекратявания по чл. 13, съобразени с АПК (мотиви, указания за обжалване).
- Планирайте общинският съвет да приеме цените на услугите предвидени в наредбата най-късно през първото полугодие на 2027 г., предвид срока за обществено обсъждане. Определете цени на изрично посочените в наредбата услуги, за които се събира цена:
    - Първоначална регистрация (чл. 5, ал. 2, т. 3).
    - Промяна на данните на собственика: адрес, имена, наименование, ЕИК, седалище (чл. 9, ал. 1).
    - Промяна на собствеността (чл. 10, ал. 2, т. 3).
    - Нови носители при загуба, кражба, повреда или унищожаване на двата (чл. 11, ал. 1). Наредбата ги третира като промяна в регистрацията (чл. 8, ал. 1, т. 3).
    - Дубликат на един носител (чл. 11, ал. 2 и 3).

- Прекратяване на регистрацията по искане на собственика (чл. 14, ал. 1).
- Възстановяване на регистрацията (чл. 2, ал. 3 го включва сред услугите с цена).

Наредбата **не предвижда цена** за:

- Служебно прекратяване на регистрацията (чл. 13, ал. 2) и служебна справка при промяна на адрес или имена (чл. 9, ал. 3). Цената е за самата промяна.
- Уведомлението от праводателя при прехвърляне на собствеността (чл. 8, ал. 3);
- Издаването на удостоверение за регистрация и ново удостоверение за регистрация при промяна на данните (чл. 4).
- Подаването на заявлението по електронен път.

➢ Преценете необходимостта от синхронизиране на наредбата по чл. 80а, ал. 4 и настоящата наредба за регистрация на ИЕПС.

➢ Определете приемливи формати и качество на снимките на серийния номер и допустимите източници на техническа информация. Относно превод на техническа документация на ИЕПС - не изисквайте заверен превод.

➢ Спазвайте предвидените в наредбата срокове (7 работни дни, 15 дни, 5 дни, 3 работни дни).

➢ Постановявайте откази и служебни прекратявания с мотиви и указание за обжалване.

➢ Договорете с операторите график и поетапно подаване на пакетните заявления за едновременна регистрация на няколко ИЕПС. Определете единен контакт и унифициран електронен формат на списъците по чл. 5, ал. 4. Общините със седалища на оператори трябва да предвидят допълнителен административен капацитет.

➢ Планирайте изработка при поискване, със собствено оборудване за печат или с договор с доставчик със срок, който се вмества в 7-дневния срок. Техническата спецификация следва да отговаря на чл. 17, ал. 2 и Приложение № 7. Обществената поръчка следва да се проведе така, че общината да разполага с носителите преди октомври 2027 г. Нужни са отчетност на заготовките и бракуваните носители, протокол за предаване с

идентификация на получателя или пълномощника, договор за пощенски услуги и правило за непотърсените носители. Спазването на седемдневния срок е важно, защото до получаването и поставянето на носителите собственикът разполага само с удостоверението за регистрация, чието действие при проверка обаче Наредбата не урежда.

- Осигурете средства за електронна идентификация на служителите по к функции по вписвания и контрол, електронен прием на заявления, интеграция с електронните плащания и сканиране на документите, за да може историята на регистрацията на всяко ИПЕС да бъде проследена при смяна на община по постоянен адрес/седалище.
- Актуализирайте заповедта за службите по чл. 167, ал. 2 ЗДвП и обучете служителите да проверяват наличието и разположението на носителите, статуса на регистрацията и да изготвят уведомления по чл. 15, ал. 2 в тридневен срок, включително до друга община.
- Публикувайте на сайта на общината информация, образци на документи, цени и често задавани въпроси най-късно три месеца преди началото на регистрацията.

III. Открити въпроси по прилагането на наредбата

1. Забраната за управление на нерегистрирано ИЕПС (чл. 80а, ал. 2, т. 1 ЗДвП; глоба по чл. 183а, ал. 3) е в сила от 1.07.2026 г., а процедурата за регистрация влиза в сила в началото на октомври 2027 г. (§ 2 от заключителните разпоредби). Наредбата не урежда как се третира периодът дотогава и не определя срок на собствениците на ИЕПС към момента на влизането ѝ в сила, да се регистрират след старта на регистрацията.
2. Общината отказва регистрация на ИЕПС при несъответствие с техническите характеристики на ИЕПС, посочени в легалното определение по § 6, т. 18б ЗДвП (чл. 7, ал. 1, т. 3), контролните органи уведомяват общината за такова несъответствие (чл. 15, ал. 2), а регистрацията се прекратява служебно (чл. 13, ал. 2, т. 4). Наредбата не урежда как се установява несъответствието и какви доказателства са допустими. Максималната конструктивна скорост е конструктивна характеристика и не може да се установи при проверка на място. Височината на точка R на седалката не е посочена като елемент в заявлението.

3. Служебното прекратяване на регистрацията на ИЕПС от новия собственик по чл. 13, ал. 2, т. 5 предполага известна дата на прехвърляне, а уведомлението от праводателя е само правна възможност (чл. 8, ал. 3). Самият чл. 8, ал. 3 е неясно формулиран - уведомлението не води до промяна в регистрацията с изключение на случаите по ал. 2. Не е уредено как общината узнава за прехвърлянето, когато няма такова уведомление и какво е действието на уведомлението.

4. Заявленията за промяна се подават в съответната община по чл. 2, ал. 1 (чл. 9, ал. 1 и чл. 10, ал. 1), а тя се определя по постоянен адрес или седалище на заявителя. Не е ясно дали при смяна на адреса заявлението се подава в старата или в новата община. Не е уредено и как се проследява историята на регистрацията, когато собственикът е в друга община - териториалният отчет е по адреса на собственика (чл. 20), а документите остават там, където са подадени (чл. 21).

5. Компетентната община се определя само по постоянния адрес на физическото лице или по седалището на юридическото лице (чл. 2, ал. 1; чл. 80а, ал. 7 ЗДвП), а в регистъра се вписва постоянен адрес (чл. 3, ал. 1, т. 2, буква „а"). Регистърът предвижда личен номер на чужденец, но не предвижда вписване на настоящ адрес и не посочва коя община е компетентна за собственик, който няма постоянен адрес в България. Такива са чужденците с временно пребиваване, които могат да се регистрират единствено в общината по настоящ адрес.

6. Чл. 16 урежда възстановяването на номера и носителите, но носителите са саморазрушаващи се при отстраняване (чл. 17, ал. 2), така че старите най-вероятно няма да съществуват. Наредбата не урежда как и по какъв ред се издават носители със същия номер, докато при загуба по чл. 11, ал. 1 номерът се обявява за невалиден и се получава нов. Не се изисква и нова декларация за техническа изправност, въпреки че техническите характеристики на превозното средство междувременно може да са били променени.

На линк https://www.namrb.org/bg/za-obshtinite/konsultativni-materiali/aktualiziran-material-organizatsiya-provezhdane-i-koordinatsiya-na-kontrolno-sanktsionnata-deynost-po-spazvane-na-normativno-ustanovenite-iziskvaniya-zabrani-i-ogranitcheniya-otnasyashti-se-do-individualnite-elektritcheski-prevozni-sredstva-ieps-na-terito

можете да се запознаете с актуализиран вариант на консултативния материал относно организацията, провеждането и координацията на контролно-

санкционната дейност по спазване на нормативно установените изисквания, забрани и ограничения, отнасящи се до индивидуалните електрически превозни средства (ИЕПС) на територията на общината. Актуализираният вариант съдържа допълнителен анализ на правомощията на общините, произтичащи от Наредбата.

Като се надяваме, че сме били полезни в ежедневната Ви работа, оставам

С уважение,

Invalid signature

X

Силвия Георгиева

Изпълнителен директор